

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗОВУ ШЛЯХОМ ПРОНИКНЕННЯ ДО ЖИТЛА БОРЖНИКА

Кушкевич Марина Валеріївна

Студентка 4-го курсу факультету соціології та права НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Борець Л.В.

кандидат юридичних наук, доцент

Інститут забезпечення позову є дуже важливою правовою категорією у судовому процесі, адже він гарантує забезпечення прав та інтересів позивача.

З самого початку його зародження він був задуманий як законний засіб, за допомогою якого особа, яка, посилаючись на об'єктивні причини, вважає, що її права порушено і яка подала позов до суду, мала гарантовану законом можливість захистити свої порушені права та забезпечити виконання рішення на свою користь.

За своєю правовою суттю забезпечення позову полягає у вжитті заходів щодо охорони прав та інтересів позивача судом, який взяв до свого провадження дану справу. Вжиті заходи повинні гарантувати присудження реального виконання прийнятого рішення.

Позивач має право вимагати від суду забезпечення позову, включивши свою вимогу до змісту позовної заяви. Також він може подати про це окрему самостійну заяву.

Право звернутися до суду з заявою про забезпечення позову мають прокурор, органи державного управління, профспілки, підприємства, установи, організації, які пред'явили позов в інтересах інших осіб, а також усі інші особи, які беруть участь у справі.

Інститут забезпечення позову спрямований на захист від протиправних дій відповідача, який може завдати шкоди майну позивача (знищити, пошкодити) або, наприклад, сховати чи передати іншій особі. За допомогою даного інституту значно зменшуються труднощі, які виникають у процесі виконання рішення.

У більшості випадків використання інституту забезпечення позову дає позитивні результати. Але є певний відсоток справ, коли даний інститут порушує права осіб.

Досить спірним є питання про рішення Конституційного Суду України від 2 червня 2011 року, яке дозволило судовим виконавцям подавати позов до суду для проникнення до житла боржника у межах реалізації виконання позову про стягнення майна боржника.

З огляду на прийняте Конституційним Судом України рішення, статті Цивільного процесуального Кодексу, що стосуються негайного виконання рішень (ч.1,ст.376) та які регулюють прийняття судом рішення для забезпечення позову (ст.151-153), необхідно трактувати так: для того, щоб рішення суду стосовно забезпечення позову було виконано, питання примусового проникнення в житло або інше приміщення, володіння боржника-фізичної особи або особи, у якої знаходиться власність боржника або майно і кошти, що належать боржнику від третіх осіб, вирішується судом за місцезнаходженням житла або іншої власності особи після внесення подання державним виконавцем.

Одночасно з цим, вирішуючи питання щодо відповідності Основному Закону України, Конституційний Суд України дав висновок, що примусове проникнення в житло за ухвалою суду не суперечить КУ, а саме положенням ч.1 ст.30, оскільки норми даної статті дозволяють проникати в житло за мотивованим рішенням.

Але, на жаль, на практиці застосування статей з приводу забезпечення виконання позову відбувається судами по-різному: відомі випадки, коли вимоги працівників Державної виконавчої служби з приводу проникнення до житла особи були виконані судом шляхом винесення постанови про забезпечення позову, але також є випадки, коли суди загальної юрисдикції не задовольняють подання, посилаючись на те, що завершальним етапом розгляду справи є виконання рішення суду, а, отже, звернення до виконання судової постанови з приводу забезпечення позову не може бути підставою для того, щоб вимога була виконана.

Внаслідок неоднакового розуміння нормативно-правових актів суди по різному застосовують їх на практиці, через це порушуються право осіб на недоторканність житла, передбачене ч.1 ст.30 Конституції України.